

Sighetul Marmăției este scăldat la nord de Tisa, râul de frontieră care desparte străvechiul oraș de localitățile Biserica Albă (99 procente populație română) și Slatina (60 procente români) din Ucraina. Din 1946 gardurile de sîrmă ghimpată de pe cele două maluri au separat părinți de copii, frații de frați. Cei din Ucraina se uitau lung la Sighetul care se vedea ca-n palmă, iar maramureșenii zăreau dincolo de Tisa coamele dealului sau vârful rarelor biserici. După căderea Imperiului roșu, frații de pe cele două maluri au început să reia sau să întetească

legăturile

culturale. În 1990, în Maramureș

funcționa un singur punct de trecere a frontierei

în Ucraina, la Cîmpulung la Tisa, deschis din 1986,

de 3 ori pe săptămîină, pe unde puteau trece doar rudeniile care aveau „chemare” .

Singurul PTF rutier apropiat era cel de la Halmeu , județul Satu Mare, pe unde , au trecut primele delegații ale prieteniei . Interesant, primii au fost cei din Slatina, care au venit imediat după telerevoluția română cu ajutoare la Sighet. Unul dintre primii deschizători de drumuri spre comunitățile românești din dreapta Tisei a fost și

Gheorghe Mihai Bârlea

, actualul senator de Maramureș, care, împreună cu Echim Vancea, Spiridon Pralea, Gheorghe Pârja și Ansamblul „Mara” au făcut un turneu prin satele românești din Transcarpatia.

Primii ziariști maramureșeni care au scris despre ei au fost de la „Graiul Maramureșului”, care din 1990 au consolidat o legătură durabilă cu românii din dreapta Tisei, la care

eu am fost

pentru prima dată în 1962, pe podul de cale ferată îngustă Cămara Sighet-Biserica Albă.

Din 1994, zona a fost descoperită și de Adrian Marchiș, de la Radio România, care de atunci poate fi numit fiu adoptiv al României Mici. El, împreună cu directorul Muzeului Județean din Satu Mare, Viorel Ciubotă și actualul prorector al Universității Ujgorod, Vasile Marina, au descoperit prin 1997 pe românii volohi, care trăiau la poalele Carpaților Păduroși din vestul, nord-vestul

Transcarpatiei, despre care se știa că-s pierduți de secole. În același an, Adrian Marchiș și Gheorghe Pârja au fost acasă la românii volohi din satele Mircea și Poroșcovo, de unde

Marchiș a transmis primele reportaje și interviuri pentru noua emisiune „Ora românilor de pretutindeni, iar Gheorghe Pârja a publicat în ziar un editorial și un reportaj intitulate „În căutarea românilor pierduți”.

Pentru că în campania electorală Gheorghe Mihai Bârlea a promis că va privi de la București pînă dincolo de Tisa, proaspătul senator a pus la cale o întâlnire de suflet la Slatina, unde au fost invitați primarii, directorii de școli, mediul de afaceri din localitățile românești din Transcarpatia, unde dl Bârlea este cetățean de onoare la Apșa de Jos și Slatina., domnia sa păstrînd legăturile cu frații de peste apă, fie că a fost director de bibliotecă, inspector șef al Inspectoratului Județean de Cultură Maramureș, prefect al județului sau cadru universitar.

Pentru a rememora vremurile de început, dl senator l-a invitat de la Ujgorod și pe prof. univ.dr. **Vasile Marina**, prorector la Universitatea de Stat Ujgorod, al doilea președinte al Asociației culturale „George Coșbuc” a românilor din Transcarpatia înființată în 1989.

La sfîrșitul săptămînii trecute, după ce am traversat podul istoric Sighetu Marmatei- Slatina fără nici o problemă, traficul pietonal și auto fiind aproape insesizabil, i-am îmbrățișat pe vechii și mai noii prieteni care ne-au așteptat fie la frontieră, fie la primărie.

Alături de prorector și de primul președinte al Filiale „George Coșbuc” din Slatina, **Vasile Ona Jotu**, au fost primarul Slatinei,

Senatorul de Maramureș s-a întâlnit cu reprezentanții românilor din dreapta Tisei

Scris de Florentin Nasui

Luni, 19 Ianuarie 2009 20:52 - Ultima actualizare Luni, 19 Ianuarie 2009 20:59

Gheorghe Uhali

, primarii din Biserica Albă,

Gheorghe Berinde

, Apșa de Jos,

Ion Negrea

, Apșa de Mijloc,

Nuțu Șiman

, Strîmtura,

Vasile Buga

, președintele Asociației „Coșbuc”,

Gheorghe Opriș

, președintele Uniunii regionale „Dacia” din Transcarpatia

Ion. M. Botoș

, președintele noii organizații obștești „Speranța”,

Mihai Tocari

, directorul Școlii din Biserica Albă,

Mihai Clementev

,
frații

Ioan și Gheorghe Țiplea

,

verișorul poetului și ziaristului Ion Zubașcu,

Gheorghe Zubașcu

, născut în Transcarpatia , redactorul șef al publicației românești Maramureșenii”,

Ion Huzău

și mulți alții. Din stînga Tisei

a mai fost prezent și președintele patronatului IMM-MM, Atilla Ardelean, care avea o întâlnire cu „Speranța”.

Discuțiile s-au purtat în sala de ședințe a primăriei.

Senatorul Gheorghe Mihai Bârlea: „Rememorez anul 1990, cînd delegația din Slatina

condusă de cei doi

Vasile a venit la Sighet, cu ajutoare.

Spiritul de frățietate s-a manifestat atunci în mod excepțional . După aceea am trecut și noi Tisa și încet

încet s-au legat între noi

relații extraordinare. Am venit aici împreună cu

Adrian Marchiș

și

Florentin Năsui

, doi dintre martori și purtătorii

de ideal și de mesaj de neînlocuit ,

fără de care

cronica acestor 19 ani

nu s-ar fi putut scrie. Greu de descris periplul nostru cu Ansamblul Mara, când am cântat

și dansat împreună prin toate localitățile românești. Mă bucur că de-a lungul anilor, atât cât competențele mi-au îngăduit, am pus o cărămidă

alături de ceilalți la consolidarea unor relații solide , nu doar între noi, între români,

ci între România și Ucraina, între Maramureș și Zakarpattia. Cu vecinii trebuie în mod inevitabil să ai relații bune , indiferent din ce punct de vedere am privi lucrurile . De când ne știm, unii dintre noi am încărunit, dar n-au îmbătrânit

deloc sentimentele noastre de prețuire reciprocă . Îi spuneam atunci lui Gheorghe Pârja, care ne însoțea, că merită să refuzi o excursie la Paris decât să pierzi

o vizită la Slatina și în satele românești din dreapta Tisei. Simțeam atunci o nevoie teribilă de a ne redescoperi , reidentifica în spațiul limbii române și a cugetului românesc. Îmi aduc aminte de serile minunate petrecute cu Vasile Marina, la el acasă, în Strîmtura (Glubotipotok) . În 2000 am fost aici cu actualul ministru de Externe, Cristian Diaconescu,

căruia i-am amintit de vizita noastră aici refăcând o nouă invitație cu care domnia sa a fost de acord. Trebuie să vedem ce se întâmplă cu înființarea biroului consular la Slatina sau Ujgorod. Eu sunt disponibil pentru orice problemă care vă privește , cu respectul de rigoare pe care-l am pentru instituțiile

statului Ucrainean.

Intenția mea este să intru în Comisia de prietenie România-Ucraina din Senat, pentru a intensifica relațiile economice și a consolida buna vecinătate”.

Mihai Tocari: „Transcarpatia se învecinează cu 4 țări ale UE și ne interesează cum fiecare țară își ajută etnicii din regiunea noastră. Până una alta, suntem nemulțumiți de greutatea cu care obținem vizele pentru România , care sunt și costisitoare pe deasupra”.

Ion Huzău: Am primit în sfârșit un sediu pentru redacție, dar autoritățile locale m-au avertizat că

Senatorul de Maramureș s-a întâlnit cu reprezentanții românilor din dreapta Tisei

Scris de Florentin Nasui

Luni, 19 Ianuarie 2009 20:52 - Ultima actualizare Luni, 19 Ianuarie 2009 20:59

---

nu mai au bani pentru subvenționarea noastră. Va trebui să apelăm la fonduri guvernamentale ucrainene sau să apelăm la sprijinul României. Ziarul nostru trăiește de azi pe mâine. Am impresia că ziarul nostru nu este tolerat chiar de cei 3 membri fondatori: Departamentul de Presă de la Ujgorod,

Administrația Raională Teaciv și Administrația Raională Rahiv. Finanțările ajung cu întârziere, plățile se fac la fel, motiv pentru care, penalitățile imputate nouă au ajuns la 40 de mii de griveni”.

Ion M. Botoș: „Ne bucurăm că avem prieteni din județele Maramureș și Satu Mare. Dorim să dezvoltăm nu numai relațiile culturale dar și cele economice.” Între regiunea noastră vecină cu cele două județe.”

Vasile Marina:” Nu ne-am văzut de 10 ani și mă bucur mult de reîntâlnirea cu voi. Eu aici nu am nici o funcție, nici un titlu sunt simplu, prietenul vostru . Vreau să realizăm tot ce ne stă, în putință măcar ceea ce depinde de noi. Avem 5 burse de stat în

limba română

la universitatea noastră cu 13 mii de studenți, dar nu se prea înghesuie tinerii din Transcarpatia.

Avem cărți primite din România, dar nu le răsfoiește nimeni pentru că acestea nu sunt cele care să-i intereseze pe elevii sau studenții români din Transcarpatia”.

Din lipsă de spațiu am redat doar fragmente din alocuțiuni. Întâlnirea s-a finalizat cu o cină la cel mai nou și modern hotel restaurant din Slatina, amplasat la marginea pădurii.

Florentin NĂSUI

Senatorul de Maramureș s-a întâlnit cu reprezentanții românilor din dreapta Tisei

Scris de Florentin Nasui

Luni, 19 Ianuarie 2009 20:52 - Ultima actualizare Luni, 19 Ianuarie 2009 20:59
